

Un cop de mà

El comentari lèxic

*Apretar

Apretar és un verb complex perquè s'utilitza amb molts sentits diferents en castellà, i en català no existeix. Aquí teniu alguns exemples incorrectes i a sota hi ha la solució que solem dir en català:

× *S'ha apretat* massa el cinturó.

✓ *S'ha estret* massa el cinturó.

× No *apretis* tan fort el cargol.

✓ No *collis* tan fort el cargol.

× *Va apretar* les dents per no dir res.

✓ *Va serrar* les dents per no dir res.

× Està tot ben *apretat*.

✓ Està tot ben *comprimit*.

× Avui el sol *apreta* fort.

✓ Avui el sol *pica fort / bat de ple*.

El desvetllamots

Renyir

Al carrer, a la feina, a les perruqueries o a les botigues s'expliquen detalls de la vida privada, per exemple, de la separació de dues persones. I se sol dir que aquells o aquelles altres han tallat o s'han separat. No hem d'oblidar que també es pot dir igualment *han renyit* o *han partit peres*, que és trencar l'amistat o el tracte personal. Ah, i no confongueu *renyir* amb *renyar*, que de vegades és una acció prèvia a la de *renyir*.

Etimologies

Flit

Flit és el nom d'un insecticida comercialitzat ja el 1923 als EUA. Es va vendre tan bé que el van comercialitzar a molts altres països, entre els quals, el nostre. L'èxit d'aquest insecticida fou tan gran que el nom comercial va esdevenir un nom genèric, de manera que qualsevol insecticida líquid polvoritzat és un *flit*. Fins al punt que el *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans* recull el verb *flitar* i el nom *flit*.

Clica aquí!

El web d'avui és d'un expert en el seu camp. Es tracta del lingüista Víctor Pàmies que, amb paciència, ha bastit un web, Paremiologia catalana, ple de tota mena refranys, dites, frases fetes i proverbis que et resultaran molt divertits i il·lustratius de com es pensava abans i de com es pensa encara ara, perquè són ben vius. Si en vols saber més, clica [aquí!](#)

Núm. 62

Juliol
2016

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

L'apunt de sintaxi

Informar un projecte / Informar d'un projecte

Què vol dir *informar*? Vol dir 'posar algú al corrent d'alguna cosa'. És un verb que ha de seguir l'estructura següent: *informar* + algú + de/sobre alguna cosa. Per tant, el complement directe ha de ser una persona (sense la preposició *a*). No podem *informar* una cosa a algú, sinó que *informem* algú d'una cosa. Alguns exemples ens ho aclariran:

×L'enginyer director **ha informat** favorablement **el projecte**.

✓L'enginyer director **ha informat** favorablement **sobre el projecte**.

×El president de la Comissió **ha informat als assistents de l'estat de la qüestió**.

✓El president de la Comissió **ha informat els assistents de l'estat de la qüestió**.

Que diu que què?

Contrasenya

Ja sabem que les llengües dels països rics i més poblats tenen un poder d'atracció molt fort. És per això que a tot el món l'anglès presta paraules que de vegades són incorporades a la llengua oral i no van més enllà, i de vegades, fins i tot, són incorporades als diccionaris normatius (en el nostre cas, *web*, *futbol*, *córner*...).

De vegades, aquests anglicismes són innecessaris perquè sempre s'han dit d'una altra manera. És el cas de *password*, que nosaltres sempre n'hem dit *contrasenya*. Aquest mot no s'usa només en l'espionatge, sinó també en el camp informàtic, que és on *password* ha fet forat. Aquesta paraula l'hauríem d'evitar, de la mateixa manera que no diem *computer* o *printer*, sinó *ordinador* i *impressora*.

Dóna-hi un cop d'ull

En cadascuna d'aquestes frases s'hi amaga un error. Els sabries trobar?

×Tenia molt interès en aprendre a parlar xinès.

×Si vols presentar la sol·licitud, hauràs de complimentar molts formularis.

Si no ho tens clar, pots consultar el [número 7](#) d'Un cop de mà.

Solucions del número anterior:

✓El locutor ~~l'ha nomenat~~ **l'ha anomenat** en l'entrevista.

✓~~S'ha anat~~ **Se n'ha anat** de la festa sense dir adéu a ningú.